

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting IJsselgraaf

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 28 juli 2021

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van stichting IJsselgraaf. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit. De koers binnen het bestuur is opgesteld en afgesproken met leerkrachten, directeuren en andere betrokkenen. Belangrijke thema's zijn 'de professionele cultuur' en 'een cultuur van eigenaarschap' in de scholen. De uitvoering hiervan ligt bij de directeuren van de scholen. Zij hebben dat beleid verder uitgewerkt op een wijze die past bij de scholen. Dat hebben we teruggezien in de vier scholen die we hebben bezocht.

Het bestuur is betrokken bij de kwaliteit op de scholen. Zij heeft de kwaliteit op de scholen in beeld. Twee keer per jaar voert het bestuur gesprekken met de directeuren over de resultaten van het onderwijs. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT).

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat moet beter?

We hebben geen reden om in het toezicht verbeterpunten of herstelopdrachten vast te stellen naar aanleiding van dit vierjaarlijks onderzoek.

Wat kan beter?

De doelen die gesteld worden op bestuursniveau en op schoolniveau kunnen duidelijker geformuleerd worden. Wanneer deze doelen duidelijker gesteld worden, kan ook de evaluatie beter worden onderbouwd.

Het verslag van de intern toezichthouder is niet volledig. Wij vertrouwen erop dat het bestuur dit in het eerstvolgende bestuursverslag herstelt.

Bestuur: Stichting IJsselgraaf
Bestuursnummer: 41371

Aantal scholen onder bestuur: 15
Totaal aantal leerlingen: 3200

Lijst met onderzochte scholen:

O.b.s. De Woordhof - 09FE
O.b.s. Wis en Wierig - 13HJ
O.d.b.s. De Wetelaar - 18MY
IKC Het Noorderlicht - 13MN

Vervolg

In de volgende vierjaarscyclus krijgt het bestuur opnieuw een onderzoek. In de tussentijd kijken we elk jaar of we risico's zien bij de scholen. Mocht dit zo zijn, dan gaan we hierover in gesprek met het bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	16
	3.1. Basisschool De Woordhof	16
	3.2. Basisschool Wis en Wierig	17
	3.3. Het Noorderlicht	19
	3.4. De Wetelaar	20
4.	Reactie van het bestuur	22

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in mei en juni 2021 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting IJsselgraaf. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

We doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. We onderzoeken ook de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen we de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het

geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- Herstelonderzoek

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- Stelselonderzoek

Ieder jaar bepalen wij één of enkele standaarden die wij op stelselniveau in beeld willen krijgen. Dit doen we om een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een of meer sectoren. Dit geeft input voor ons rapport De Staat van het onderwijs. We doen een steekproef van scholen die zo'n stelselonderzoek krijgen.

De tabel hierna geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

	Verificatie			
School	1	2	3	4
Onderwijsproces				
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•
Kwaliteitszorg en ambitie				
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•

1. O.b.s. De Woordhof, 2. O.b.s. Wis en Wierig, 3. O.d.b.s. De Wetelaar,
4. IKC Het Noorderlicht

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. Tijdens de verificatieonderzoeken hebben we gesproken met leraren en daarnaast hebben we verschillende lessen bezocht.

In het Koersplan wordt een professionele cultuur als basis van IJsselgraaf genoemd. De professionele cultuur wordt omschreven als een cultuur waarin iedere medewerker en ieder kind zijn eigen talenten goed kent (of leert kennen) én daarmee van betekenis is voor de groep, de school, IJsselgraaf, de maatschappij.

In de ontwikkeling van een professionele cultuur is 'erkende ongelijkheid' belangrijk. Dit veronderstelt een doordachte benadering van dit begrip waarbij iedereen dezelfde begripselementen op het netvlies heeft. We onderzoeken de standaarden Didactisch handelen, Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur in de scholen en daarbinnen bekijken wij het beleidsthema.

Dit beleidsthema is door de scholen naar eigen visie en inzicht uitgewerkt in het schoolplan. In het handelen van leerkrachten zou dat thema zijn weerslag moeten hebben. Dit kan zichtbaar worden gemaakt binnen de standaarden Didactisch handelen (OP3) en kwaliteitscultuur (KA2). Daarnaast zou het thema 'erkende ongelijkheid' zichtbaar moeten zijn binnen de standaarden Kwaliteitszorg (KA1) en Kwaliteitscultuur (KA2).

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. We hebben in het startgesprek enkele signalen met het bestuur besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde?

De standaarden Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog hebben we als Voldoende beoordeeld. Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en stuurt op verbetering van de processen en resultaten.

Is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Wij beoordelen het financieel beheer als Voldoende. Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur op de korte en middellange termijn in gevaar kunnen brengen.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij beoordelen de standaard Kwaliteitszorg als Voldoende. Het bestuur heeft doelen afgesproken met de scholen, deze doelen staan omschreven in het Koersplan en de kaderbrief en deze doelen zijn vervolgens per school opgenomen in het schoolplan en de jaarplannen. Het bestuur heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en er wordt gestuurd op de verbetering van de onderwijskwaliteit.

De doelen die staan omschreven in het Koersplan zijn bekend binnen de scholen en in de schoolplannen is het Koersplan als uitgangspunt genomen. Het Koersplan vormt de basis voor de gesprekken die gevoerd worden in het directieoverleg, maar ook binnen bijvoorbeeld de verantwoordingsgesprekken.

Een volgende stap binnen het opstellen en uitwerken van de doelen op bestuursniveau kan gezet worden in het concreter omschrijven van de doelen in zowel het koersplan als in de schoolplannen en vervolgens in de jaarplannen. Wanneer de doelen concreter zijn geformuleerd kan de evaluatie en het vervolg ook verder gespecificeerd worden. Dit geeft de bestuurder de mogelijkheid om beter te kunnen sturen op de ambities uit het koersplan. In de gesprekken die we hebben gevoerd blijkt dat de verschillen groot zijn als het gaat om de mate waarin de ambities uit het Koersplan worden vertaald in schoolbeleid.

Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg op de scholen. De scholen verantwoorden zich over dit stelsel middels tweejaarlijkse verantwoordingsgesprekken met de bestuurder. Deze gesprekken worden gevoerd met als leidraad de ingevulde rapportage verantwoordingsgesprekken. Naast deze leidraad maakt het bestuur gebruik van integrale kwaliteitsrapportages om zicht te houden op de verschillende processen en resultaten binnen de organisatie. Deze rapportages worden drie keer per jaar ingevuld en betreffen de speerpunten uit de kaderbrief en de risico analyse.

Een aandachtspunt binnen de verantwoordingsgesprekken betreft het omschrijvende karakter van het format. Het is een document om de stand van zaken weer te geven, waarbij een verdiepingsslag kan plaatsvinden door de doelen van te voren specifiek te formuleren, zoals ook hierboven omschreven, en deze daadwerkelijk terug te laten komen in de verantwoordingsgesprekken. In het format en in de gesprekken komen de schoolplandoelen wel aan bod, maar deze kunnen concreter en worden vervolgens niet gekoppeld aan de resultaten van de verschillende elementen in de gesprekken.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

We beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als Voldoende. Het bestuur handelt volgens de Code Goed Bestuur; er is een heldere taakverdeling en scheiding van verantwoordelijkheden tussen het college van bestuur en de Raad van Toezicht (hierna RvT). Dit alles is vastgelegd in een managementstatuut.

Deze taakverdeling en scheiding van verantwoordelijkheden is in de afgelopen jaren steeds duidelijker geworden en ieder heeft hierin zijn rol gevonden. Uit de verschillende gesprekken die we hebben gevoerd blijkt dat deze ontwikkeling een gezamenlijke zoektocht was waarbij

de wil tot verdere professionalisering kenmerkend is.

Het beleidsthema 'professionele cultuur', dat wij als rode draad hebben gebruikt bij de verificatieonderzoeken, is op verschillende manieren uitgewerkt door de teams. Deze verschillen in uitwerking zijn zichtbaar in de scholen en hangen sterk samen met de voorkeur van het team en de directeur. Deze voorkeuren zijn daarbij gebaseerd op professionele ervaringen, talenten en mogelijkheden van teamleden en op kenmerken van de schoolpopulatie.

Het tweede thema 'erkende ongelijkheid' is hierdoor ook herkenbaar in de verschillende scholen. Dit thema, kan hierdoor wel meteen een risico betekenen, want het maakt dat de keuzes van de school afhankelijk lijken te zijn van de individuele keuzes van directeuren en teamleden. Dit in samenhang met de doelen die zowel op bestuursniveau als op schoolniveau specifieker en concreter kunnen, maakt dat er risico's kunnen ontstaan op het gebied van de sturing.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Deze standaard beoordelen we als Voldoende. IJsselgraaf voldoet aan de wettelijke eisen. Het bestuur heeft tegenspraak georganiseerd in de vorm van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (hierna GMR) en de Raad van Toezicht (hierna RvT). De leden van de RvT waarmee we gesproken hebben, geven aan geïnformeerd te worden door het bestuur.

De GMR wordt over het algemeen op tijd en in voldoende mate geïnformeerd en weet wanneer het advies of instemmingsrecht heeft. Kansen voor verbetering ziet de GMR in de terugkoppeling en evaluatie van het gevoerde beleid en het bespreken van de resultaten op de scholen. Ook geeft de GMR aan lerende te zijn in hun medezeggenschaps-rol. Scholing zou de GMR hierbij kunnen ondersteunen.

In februari 2020 heeft een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden waarbij ook het functioneren van RvT en CvB onder de loep zijn genomen met de vraag of wordt voldaan aan de Code Goed Bestuur.

Met betrekking tot de verantwoording is de RvT zelf kritisch op de kwaliteit van het jaarverslag en begroting. Een sterkere relatie met de ambities uit het Koersplan zou het jaarverslag en de begroting nog beleidsrijker maken.

2.2. Financieel beheer

Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid voldoende zijn. Wij geven nog geen oordeel over financiële doelmatigheid.

Over het jaarverslag 2019 zijn opmerkingen te maken over het gebrek aan beleidsrijk begroten. Er is onvoldoende relatie tussen de plannen en de begroting. In het concept jaarverslag 2020 is dit sterk verbeterd en zeker met de jaarlijkse kaderbrief is hierin al goed voorzien.

De inspectie hanteert vanaf dit jaar de *'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'*. Volgens de berekening over de vermogenspositie van Stichting IJsselgraaf over 2019 en in concept jaarverslag 2020 komt de stichting iets onder deze waarde uit. Er is dus geen bovenmatig eigen vermogen meer. De gedachte achter de signaleringswaarde is dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs wordt besteed en niet onnodig in reserves vastzit. Wij verzoeken daarom, om in samenspraak met de interne belanghebbenden, kritisch naar de reserves te blijven kijken.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2018	2019	2020	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75		3,52	2,67	2,28	2,23	2,33
Solvabiliteit 2	< 0,30		0,81	0,75	0,77	0,77	0,76
Weerstandsvermogen	< 5%		22,01%	16,58%	18,28%	18,10%	17,66%
Huisvestingsratio	> 10%				nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%		2,84%	-5,63%	-4,03%	-0,83%	-0,38%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. Wij hebben geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen wij dat het geld efficiënt wordt besteed en ten goede komt aan de door het bestuur gestelde onderwijsdoelen. Wij verwachten dat deze doelen duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag. Daarnaast verwachten wij dat in het bestuursverslag is opgenomen of en hoe de intern toezichthouder toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen. Deze verplichte taak van de intern toezichthouder is opgenomen in de sectorwet. In jaarverslag 2019 is dit onvoldoende door de intern toezichthouder toegelicht. In het jaarverslag 2020 is het hoofdstuk nog niet volledig uitgewerkt. Hier moet verantwoording worden afgelegd over het handelen en over de resultaten die dat handelen heeft opgeleverd. Hierbij is belangrijk dat de intern toezichthouder aangeeft hoe zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleids- en financiële vraagstukken. Met name de resultaten zijn te beperkt beschreven.

Herstelopdracht met vertrouwen

Het volgende onderdeel van het verslag van de intern toezichthouder is wel voorgeschreven in de sectorwet, maar is niet volledig opgenomen in het bestuursverslag 2020:

- *Verantwoording intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen*

Het toezien op de doelmatige besteding van overheidsgeld is één van de taken van de intern toezichthouder. De intern toezichthouder moet hierover in het bestuursverslag verantwoording afleggen. In het bestuursverslag is wel opgenomen dat de intern toezichthouder toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen, maar niet (voldoende) hoe hij dit doet. Wij vertrouwen erop dat het bestuur hier in de volgende bestuursverslagen meer aandacht aan geeft.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Financieel Beheer (Standaard FB3 art. 4 lid 4 RJOc WPO)	Het bestuur/intern toezichthouder zorgt ervoor dat in het verslag van de raad van toezicht voortaan de resultaten van de activiteiten van de RvT volledig zijn opgenomen.	Wij vertrouwen er op dat in het verslag van de raad van toezicht voortaan de resultaten van de activiteiten van de RvT volledig zijn opgenomen.

3. Resultaten verificatieonderzoek

3.1. Basisschool De Woordhof

OBS De Woordhof in Hummelo is een fusieschool en telt 152 leerlingen (teldatum 1 oktober 2020). Sinds 2018 werkt het team aan een vernieuwend onderwijsconcept waarbij de principes van 'Thinking for learning' worden toegepast. Het onderwijs wordt waar mogelijk thematisch georganiseerd.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Didactisch handelen (OP3)

Het didactisch handelen krijgt het oordeel Voldoende. We zien dat de leerkrachten een duidelijke uitleg verzorgen, het lesdoel consequent benoemen en tijdens de instructie en verwerking in voldoende mate rekening houden met verschillen tussen de leerlingen. In de klassen heerst een taakgerichte werksfeer. De kinderen zijn gewend zelfstandig en samen aan opdrachten te werken.

Het didactisch handelen hebben we mede beoordeeld en gewaardeerd met de uitgangspunten van het Koersplan en het specifieke schoolbeleid in het achterhoofd. De school heeft in haar visie thema's als eigenaarschap, een onderzoekende houding en nieuwsgierigheid beschreven. Deze 'eigen kwaliteit' hebben wij zeker teruggezien in de thematische lessen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg (KA1)

De standaard Kwaliteitszorg beoordelen wij als Voldoende. Het team van OBS De Woordhof verwerkt de thema's uit het Koersplan op een wijze die past bij de visie van de school. De visie staat beschreven in het 'Why'. Deze richtinggevende uitspraken vormen de basis voor het dagelijks handelen en de ontwikkelrichting van de school.

De directie heeft zicht op de kwaliteit en resultaten van de school. Belangrijke input komt daarbij van frequente klassenbezoeken en zeswekelijkse ontwikkelingsgesprekken met de leerkrachten. Per jaar beschrijft de directeur met haar team de verbeterplannen in

een jaarplan. Hier zien we de 'Why's' weer terug; uitgewerkt in ontwikkelactiviteiten, doelen, een tijdsplanning, evaluatie en inzet van middelen.

Daarbij valt op dat er nog ruimte is in het concreet beschrijven van de doelen. Het pedagogisch-didactisch handelen en de professionele cultuur is een voornaam aspect van de verbeterplannen. Deze doelen kunnen minder abstract maar juist concreter beschreven worden, in bijvoorbeeld observeerbare gedragingen. Een dergelijke kwaliteit van doelbeschrijving ondersteunt de aansturing op veranderingen en maakt het evalueren eenvoudiger.

Kwaliteitscultuur (KA2)

Deze standaard waarderen wij als Goed.

OBS de Woordhof heeft een heldere en ambitieuze visie op het onderwijsconcept. Het team durft keuzes te maken waarbij een flink beroep wordt gedaan op de professionaliteit en het eigenaarschap van de leerkrachten. We hebben gezien dat ook duidelijk wordt gestuurd op de ontwikkeling van de leraren en de implementatie van het onderwijsconcept. Leraren beschrijven in samenspraak met de directie hun ontwikkeldoelen tijdens de voortgangsgesprekken die frequent plaatsvinden. De professionalisering is gericht op doelen die passen bij de ontwikkelrichting van de school. Wij waren onder de indruk van het elan waarmee het team het onderwijsconcept uitdraagt.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.2. Basisschool Wis en Wierig

OBS Wis en Wierig staat in Gaanderen en telt 139 leerlingen (teldatum 1 oktober 2020). Sinds 2017 werkt het team aan een onderwijsconcept waarbij de principes van 'Thinking for learning' worden toegepast. Het gehele team heeft de afgelopen vier jaar de training voor dit traject doorlopen en dit wordt aan het einde van dit schooljaar afgerond met een individuele certificering van de teamleden.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		●	

Didactisch handelen (OP3)

De standaard Didactisch handelen beoordelen we als Voldoende. De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij hebben over de leerlingen. Dat is ook duidelijk terug te zien in de plannen van de verschillende groepen en in bijvoorbeeld het plan: Passend onderwijs. Binnen de bezochte groepen heerst een leerklimaat waarbinnen de leerlingen actief en betrokken zijn. Het gekozen onderwijs concept Thinking for Learning is zichtbaar in de groepen en lijkt de betrokkenheid van de leerlingen verder te ondersteunen. Tijdens de observaties in de groepen was er sprake van een rustige sfeer en werden er lessen aangeboden die pasten binnen de belevingswereld van de kinderen. Een mogelijke volgende stap is het doelbewust inzetten van feedback en het benutten van leermogelijkheden die zich voordoen in de groep en tijdens leerlinggesprekken.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KAz Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie (KA1)

We beoordelen de standaard Kwaliteitszorg en ambitie met een Voldoende. Binnen de school is sprake van een duidelijk en zorgvuldig ingericht stelsel van kwaliteitszorg. Dit stelsel is opgezet vanuit een heldere visie en het heeft een focus die gericht is op het continue verbeteren van het onderwijs. Er is sprake van eenduidigheid in instrumenten en ambities en doelen. De doelen die de school stelt kunnen verder worden aangescherpt zodat de evaluatie van deze doelen ook specifiek wordt. Het management team heeft helder zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de sturing op verbetering is doelgericht. Thema's vanuit het Koersplan zijn zichtbaar vertaald binnen de school en de plannen van de school.

Kwaliteitscultuur (KA2)

De standaard Kwaliteitscultuur beoordelen we met een Voldoende. Het team is betrokken en gemotiveerd om te leren. De teamleden zijn bezig met voortdurende verbetering van de professionalisering en met het creëren van mogelijkheden voor feedback en persoonlijke groei.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.3. Het Noorderlicht

IKC Het Noorderlicht is een integraal kindcentrum in Doetichem. De school is ontstaan vanuit een fusie in schooljaar 2017 - 2018 en telt 214 leerlingen (teldatum 1 oktober 2020). Het Noorderlicht wil graag een ontmoetingsplek zijn voor kinderen, ouders en andere wijkbewoners. De ontwikkeling van het kind en het belang voor de wijk staan binnen het integraal kindcentrum centraal.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Didactisch handelen (OP3)

We beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. Binnen de groepen waar we geobserveerd hebben, heerste rust en een vriendelijke sfeer. De teamleden hebben met elkaar ingezet op een gezamenlijk gekozen instructiemodel, dit was terug te zien in de groepen. Er was sprake van heldere uitleg van de leraren en een betrokken werkhouding bij de leerlingen. De aandacht voor leerlingen die meer aan kunnen en die sneller werken kan vergroot worden.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie (KA1)

De standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen we als Voldoende. Binnen de school is sprake van een helder systeem van kwaliteitszorg. Het team heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs. De risico's zijn bekend en hieruit zijn actiepunten ontstaan die doelgericht worden opgepakt. Het gekozen kwaliteitssysteem lijkt zijn vruchten af te werpen. De school heeft zichzelf en de ontwikkeldoelen helder in beeld. Onderdelen vanuit het Koersplan zijn terug te vinden in het schoolplan en in de jaarplanning van de school.

Kwaliteitscultuur (KA2)

Het team werkt samen aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren krijgen en benutten de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Daarbij wordt gekeken wat passend is bij de talenten van het individuele teamlid, maar ook naar wat passend is binnen de schoolontwikkeling.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.4. De Wetelaar

O.d.b.s de Wetelaar in Doesburg is een Daltonschool en telt 259 leerlingen (teldatum 1 oktober 2020). De Wetelaar heeft het predicaat Dalton ontvangen. De school probeert in haar onderwijs uit te gaan van de zes uitgangspunten van het Daltononderwijs.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Didactisch handelen (OP3)

Het didactisch handelen krijgt het oordeel Voldoende. In de lessen die we geobserveerd hebben zagen we een rustige en taakgerichte sfeer. De leerkrachten hadden oog voor de leerlingen en stemden hun handelen af op de leerdoelen van de leerlingen. Hierin zagen we ook voorbeelden waarbij leerlingen hun eigen leerdoel formuleerden en daar aan mochten werken. Dit maakte dat de gegeven instructies over het algemeen helder waren.

Het gekozen Daltonconcept is in enkele lessen zichtbaar. Uit korte gesprekken met de leerlingen komt echter wel naar voren dat het Daltonconcept voor leerlingen niet altijd duidelijk is. Uit het gesprek met het managementteam van de school maken we op dat het didactisch handelen binnen het Dalton profiel de komende tijd extra aandacht zal krijgen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg (KA1)

De standaard Kwaliteitszorg beoordelen we als Voldoende. De school werkt middels een stelsel van kwaliteitszorg aan de verbetering van het onderwijs. In het schoolplan zijn elementen opgenomen die passend lijken te zijn voor wat de school nu nodig heeft. Zo wil de school onder andere het didactisch handelen verder verstevigen, de Dalton waarden verder expliciteren en werken aan het versterken van de eindresultaten. De evaluatiemomenten zijn vastgelegd waardoor duidelijk is wanneer er wordt teruggekeken op hetgeen er behaald is. We stellen echter ook vast dat in de plannen en de doelen van de school verdere uitwerking gewenst is. Zo kan de school beter beschrijven wat het precies wil bereiken, hoe ze dat gaat bereiken en op welke manier doelen precies worden geëvalueerd. Een verdere explicitering van de plannen kan de school helpen in het inzichtelijk krijgen van de krachten en eventuele aandachtspunten.

Kwaliteitscultuur (KA2)

De standaard Kwaliteitscultuur beoordelen we als Voldoende. We zien een kwaliteitscultuur in ontwikkeling. Leerkrachten kijken steeds vaker bij anderen in de klas, waarbij er in maatjes wordt samengewerkt. Daarnaast worden de talenten van de medewerkers steeds beter ingezet ten behoeve van de onderwijskwaliteit van de school. Zo krijgen leerkrachten die een master hebben afgerond bijvoorbeeld een expliciete taak in de school. Ook wordt het gesprek over professioneel samenwerken al meer gevoerd. We stellen echter ook vast dat deze ontwikkeling nog pril is. Zo is er nog geen sprake van een professioneel statuut. Ook stellen we vast dat de professionele cultuur op de school nog geen duidelijke plek heeft op de ontwikkelagenda.

Overige wettelijke vereisten

In de voorbereiding hebben we vastgesteld dat de schoolgids op de website niet volledig voldoet aan de wet en regelgeving. Hierbij valt te denken aan de informatie over schorsing en verwijdering, de invulling van de onderwijstijd en de context waarbinnen resultaten behaald zijn. Deze punten zijn met de directie van de school besproken en de directie is gevraagd de schoolgids te controleren en te zorgen dat deze wel voldoet aan de wet.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Het vierjaarlijks onderzoek van de onderwijsinspectie vond plaats in een schooljaar dat gekenmerkt werd door de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande onrust en maatregelen. Dit was ook van invloed op het onderzoek: het geplande onderzoek van januari 2021 werd uitgesteld vanwege de tweede lockdown. Uiteindelijk kon het onderzoek in mei plaatsvinden.

Alle betrokkenen hebben het vierjaarlijks onderzoek als prettig, soms spannend en waardevol ervaren. Zowel in het startgesprek met de bestuurder, als in de verificatieonderzoeken op de scholen, als in de gesprekken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de raad van toezicht, was er veel ruimte voor dialoog, waarin vragen naar de ontwikkelingen binnen IJsselgraaf zorgvuldig werden gesteld. De feedback, gegeven in de gesprekken, werd als constructief en zinvol ervaren.

We zijn trots op de terugkoppeling van de inspecteurs dat op de vier bezochte scholen de uitvoering van het beleid op onze belangrijke thema 'de professionele cultuur' en 'een cultuur van eigenaarschap' goed zichtbaar is. De inspectie signaleert dat er een heldere koers is beschreven waarin de professionele cultuur een duidelijke plek inneemt.

Met het Koersplan 2020 – 2024 'Ruimte om te groeien' als goede basis kunnen we de komende drie jaar verder bouwen aan kwalitatief nog beter onderwijs.

Tijdens het afrondende feedbackgesprek is uitgebreid gesproken over de bevindingen van de inspecteurs. Zij zien dat de organisatie in de afgelopen vier jaar een duidelijke groei heeft doorgemaakt, waarbij opgemerkt is dat de mate waarin het koersplan op de scholen uitgewerkt wordt grote verschillen laat zien. Advies is om de doelstellingen zowel op organisatieniveau als op schoolniveau verder te concretiseren. Hiermee kan de borging van het koersplan beter gevolgd worden en kunnen we als organisatie ervoor zorgen dat we samen op koers blijven. Daarnaast kan de professionele cultuur nog verder indalen in de scholen.

De adviezen die gedaan zijn nemen wij ter harte. Die gaan ons helpen om te bepalen of de dingen die gedaan worden ook echt de gewenste impact en opbrengst hebben en daarmee de kwaliteit van ons aanbod verhogen. Daarmee maken we stappen in de ambities die we hebben voor onze Scholengroep.

De werkwijze van de drie inspecteurs tijdens het vierjaarlijkse onderzoek hebben we ervaren als zeer passend: professioneel en in dialoog. Zij hadden er oog voor dat corona de invoering van het koersplan en de uitvoering van het beleid niet makkelijk maakt. Er was ruimte om hierover met elkaar het gesprek te voeren.

We kijken met vertrouwen naar de toekomst waarin we onze koers verder uitwerken, zodat kinderen en professionals de ruimte hebben om verder te groeien.

Petra Krajenbrink
College van Bestuur
Scholengroep IJsselgraaf

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

